

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 294. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591132664752/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

q) Falster sigter til Bartholomæusnatten 1572 og til Louis 14.s forfølgelser af Huguenotterne.

r) Virgil. Æneid. VI, vs. 625.

s) Der sigtes til det såkaldte Thornske blodbad 1724, hvorved borgermester og ni borgere i byen Thorn i Vestpreussen dødsdømtes og henrettedes på grund af alvorlige optøjer mod Jesuiterne i byen, ved hvilke katolske helligdomme skulde have fået en bespottelig medfart. Dommen vakte stor opsigt, og selv om den var juridisk nagribelig, opfattedes dog i vide kredse de henrettede som protestantiske martyrer for Jesuiternes grusomhed og forfølgelseslyst.

t) Falster anvender her en græsk glose.

u) Falster anvender også her græske glosser.

v) Tertullian, navnkundig romersk kirkefader c. 200 e. Chr. Særlig kendt er hans Apologeticus, forsvarsskrift for kristendommen.

x) Thysdrus var en by i den romerske provins Africa (hvor Tertullian hørte hjemme).

XIV. DISCURS.

a) Om dette spørgsmål havde der nylig været en litterær strid mellem professor theologiae Jak. Lødberg og præsten Morten Reenberg. — Jfr. om samme æmne Høibergs epistler I, 4. — Nogle randnoter på dette sted i Falsters eget exemplar af bogen er så ødelagte ved beskæring, at de ingen sammenhængende mening giver.

b) I de oftnævnte latinske randglosser oplyses, at Falster her sigter til oberst v. Marschalck. Der menes Christian Frederik eller F. C. Marschalck, ejer af Østråt i Norge, kammerjunker, ritmester i livgarden til hest 1678, oberstlieutenant 1683, oberst og chef for et geworbent dragonregiment 1685, aftakket 1698; efterlod betydelig gæld til regimentet; var hadet af Gyldenløve. Han levede 1699 på Gram i Nordslesvig (altså i nærheden af Ribe), fik rejsepas til udlandet 1707. Hans